

Detaljbudget 2019

Västarvet

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Mål och fokusområden.....	4
2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	4
2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland.....	4
2.1.1.1 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land.....	4
2.1.2 Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	4
2.1.2.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet.....	5
2.1.2.2 Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet.....	5
2.1.3 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	5
2.1.3.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar.....	5
2.2 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens	5
2.2.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras	5
2.2.1.1 Utveckla arbetsgivarvarumärket.....	6
2.2.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska	6
2.2.2.1 Satsa på ledarskap.....	6
2.2.2.2 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinlära goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet.....	6
3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet.....	7
3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans	7
4 Ekonomiska förutsättningar	8
4.1 Ekonomiskt resultat.....	8
4.1.1 SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling.....	8
4.2 Eget kapital och obeskattade reserver	8
4.3 Investeringar.....	9
5 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse	10

1 Sammanfattning

Västarvet gör, i samverkan med andra, natur- och kulturarvet tillgängligt, levande och relevant genom kunskap, upplevelser och utveckling. Det är Västarvets verksamhetsidé.

Västarvet driver besöksmålen Forsviks Bruk, Göteborgs Naturhistoriska museum, Lödöse museum, Slöjd & Byggnadsvård, Vitlycke museum i Världsarv Tanum och Vänersborgs museum. Från dessa orter och från Skövde, Borås och Fengersfors utgår vi i vårt regionala arbete. Vi har en lokal närvaro på 9 orter, vilket är en viktig förutsättning för förankring och relationsbyggande, men också för den lokalkunskap som krävs för ett framgångsrikt arbete med natur och kulturarv.

Samverkan är ett centralt begrepp och vi upplever att Västarvets roll mer och mer formas i riktning mot att vara en självklar samverkanspart för andra aktörer på lokal och regional nivå, men också nationellt och internationellt. Med den regionala överblick och kunskap vi har efterfrågas vi alltmer som regional samordningsaktör i frågor som handlar om natur och kulturarv. Det uttrycks ett starkt behov av en sådan roll från kommuner och civilsamhälle i Västra Götaland. Utmaningen för Västarvet är räcka till som konsulenter (avgiftsfri konsultation), i synnerhet i relation till civilsamhället och deras ökande behov av stöd. De ideella insatserna för att bevara och utveckla natur och kulturarvets värden är ovärderliga om man vill ha ett rikt utbud av goda och hållbara livsmiljöer och upplevelser runt om i regionen. Men det behövs stöd av olika slag för att arbetet ska lyfta.

På besöksmålen kommer 2019 och de närmaste åren att präglas av förnyelse av de permanenta utställningarna. Västarvet fick hösten 2018 ett positivt beslut i regionstyrelsen om 20 miljoner som ägarstyrd investering. Delar av befintlig personalresurs styrs under perioden om till utställningsplanering och produktion och delar av utställningslokalerna kommer att hållas stängda under perioder. För att fortsatt nå ut till våra målgrupper, främst barn och unga, ska vi jobba mer med våra digitala arenor men också förlägga mer verksamhet utanför de egna husen.

De ekonomiska förutsättningarna för verksamheten är relativt stabila. Det finns dock en osäkerhet i delar av anslagen från kulturnämnden. Det gäller ersättning för intäktsbortfallet på 1,7 miljoner i samband med att kulturnämnden beslöt om fri entré till Göteborgs Naturhistoriska museum från och med 2018. Beslutet om dessa medel för 2019 är preliminärt och fastställs först efter utvärdering (KUN 2018-00566). I kulturnämndens detaljbudget nämns inget om ersättning för Västarvets arbete med arrangörstödet för 2019 och framåt. Det handlar om 640 000 kr för "en konsulenttjänst" (KUN 2017-00839), som skulle tas med i budget 2019 som "en eventuell ramhöjning". Västarvets budget 2019 förutsätter att dessa anslag tilldelas förvaltningen i sin helhet.

Som alltid finns det en risk i beroendet av extern finansiering genom uppdragsintäkter och övriga bidrag. Men vi bedömer inte att den osäkerheten är större än normalt. Budgeten är lagd i balans och bygger på realistiska antaganden om kostnader och intäkter kopplade till uppdragsverksamhet och projekt.

2 Mål och fokusområden

2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

2.1.1.1 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land

Västarvet arbetar aktivt med fokusområdet och deltar i regionens interna nätverk och samordning för fokusområdet under ledning av Koncernstab regional utveckling avdelning näringsliv. Under 2019 arbetar Västarvet bland annat med:

- I samverkan med Göteborgs universitet och Mariestads kommun bilda och driva Landskapsobservatorium Västra Götaland.
- Löpande samverkan med regionens kommuner i samhällsplanering.
- Driva samverkansplattformen LAB 190 tillsammans med Alingsås, Essunga, Lerum och Göteborgs kommun. Med utgångspunkt i Landskapskonventionen är avsikten att skapa ett modellområde för hållbar utveckling i samspel stad och landsbygd.
- Samarbeta med Turistrådet Västsverige i det av Tillväxtverket medfinansierade projektet Hållbar platsutveckling för att skapa fler arbetstillfällen inom turism med fokus på vandrings- och cykelleder.
- Inom ramen för EU-projekten CHRISTA och Cult-RinG lyfta fram det industriella kulturarvets miljöer och Pilgrimsleder som resurs för turismutveckling i regionen.
- Främja utveckling av kulturella och kreativa näringar med utgångspunkt i det nya regionala handlingsprogrammet.
- Aktivt medverka till platsutveckling i regionen i samverkan med bland andra koncernkontoret, kommuner och Kultur i Väst. Västarvet prioriterar under året medverkan i Regionalt serviceprogram för Västra Götaland.
- Ge stöd till civilsamhällets föreningsliv vilka har stor betydelse för samhällsutvecklingen, inte minst på landsbygden.

2.1.2 Deltagandet i kulturlivet ska öka

Västarvet jobbar ständigt för ett ökat deltagande i natur- och kulturarvet.

Under 2019 inleds förnyelsearbetet av utställningarna på flera av Västarvets besöksmål. Det kommer att innebära att de periodvis blir mindre tillgängliga för fysiska besök. För att vidga deltagandet kommer vi att stärka vår digitala närvaro, men också förlägga mer verksamhet på andra platser i regionen.

Parallellt stöttar vi andra aktörer i att utveckla sitt publika arbete så att fler blir delaktiga i natur och kulturarvsaktiviteter. De industrihistoriska ideellt drivna museerna är ett exempel, liksom samverkan med de kommunala museerna för gemensamt utvecklingsarbete.

Västarvet kommer också att fortsätta samarbetet inom ramen för kulturnämndens satsning Folkbildning och kultur i samverkan, som främst vänder sig till elever på folkhögskolorna.

2.1.2.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet

Under 2019

- gör vi fler natur- och kulturarvsaktiviteter som arrangeras av civilsamhället, t ex hembygdsföreningar och arbetslivsmuseer, tillgängliga via Kulturkatalog Väst genom vårt nya uppdrag med arrangörsstödet
- stöttar vi civilsamhället i deras besöksmålsutveckling, t ex arbetslivs- och hembygdsmuseer, i samverkan med Turistrådet Västsverige,
- arrangerar vi natur- och kulturarvsaktiviteter tillsammans med kommuner och civilsamhälle, såsom Arenaveckorna som genomförs i två kommuner per år.

2.1.2.2 Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet

Under 2019

- lägger vi grunden för en digital pedagogisk verktygslåda för barn och unga i skolan
- vidareutvecklar vi Västarvets digitala förmedling av natur- och kulturarvet genom redaktionella och engagerande metoder
- utvecklar utbudet i Kulturkatalog Väst med fler natur- och kulturarvsaktiviteter genom vårt nya uppdrag med arrangörsstödet
- ska vi stärka vår kunskap om metoder för delaktighet och medskapande.

2.1.3 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

2.1.3.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar

2.2 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens

2.2.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras

Västarvets kompetensförsörjningsplan 2018-2022 är styrande för kompetensutvecklingsåtgärder och rekryteringar de närmaste åren. Varje medarbetare har också en individuell utvecklingsplan som tas fram i samband med medarbetarsamtalet.

De särskilda utvecklingsbehoven som identifierats i kompetensförsörjningsplanen är:

- kunskap i de digitala arbetsredskapen, såväl breddutbildning som "super-users",
- digital förmedling
- kompetens inom metoder för medskapande och delaktighet
- process- och projektledning

2.2.1.1 Utveckla arbetsgivarvarumärket

Västarvet arbetar aktivt med att förstärka arbetsgivarvarumärket, dels genom att ständigt sträva efter att vara en attraktiv arbetsgivare, dels genom att kommunicera externt för att vidareutveckla bilden av Västarvet, och därmed Västra Götalandsregionen, som en trovärdig och kompetent kunskapsorganisation.

Under 2019 har vi fokus på:

- fortsatt implementering av Västarvets värdegrund,
- fortsatt arbete med de tre utvecklingsområden som identifierades i samband med värdegrundsarbetet: En gemensam Västarvsidentitet, Ledningsprocessen (planering, styrning, uppföljning) och Samarbete över de organisatoriska gränserna,
- vidareutveckla introduktionen av nya medarbetare.

2.2.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska

2.2.2.1 Satsa på ledarskap

Västarvets chefer ska fortsatt utvecklas i sitt ledarskap.

Under 2019 jobbar vi vidare med ledningsprocesserna, främst planering och uppföljning. Chefer på alla nivåer ska vara delaktiga i det arbetet, för att främja ett tydligare ledarskap i alla led samt ett stärkt helhetsperspektiv på och gemensamt ansvarstagande för Västarvets utveckling som modern natur- och kulturarvsorganisation.

I händelse av större förändringar i organisationen till följd av den pågående utredningen om Västra Götalandsregionens kulturverksamheter i egen regi, kommer vi att stötta cheferna i förändringsledning. Tydlig och transparent kommunikation blir ett viktigt verktyg för att skapa förutsättningar för framgång.

2.2.2.2 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet

Västarvet strävar efter en ökad systematik i hälso- och arbetsmiljöarbetet och arbetar efter ett årshjul där olika delar ingår.

Under 2019 satsar Västarvet särskilt på:

- utbildning i hälsofrämjande ledarskap, sju utbildningstillfällen samt en avslutande uppföljning. Samtliga chefer deltar.
- fortsatta uppföljningar och analyser av händelser rapporterade i MedControl.
- undersöka hur man kan följa upp arbetsmiljön med ett IT-perspektiv och införa sådan rutin om vi hittar lämplig metod.
- uppföljning och analys av ohälsotalen.

3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet

3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans

Budgeten är i balans.

Då en stor del av budgeten är finansierad av uppdrags- och projektverksamhet är det viktigt med uppföljning och kostnadskontroll samt att Västarvets medarbetare har en god ekonomisk medvetenhet.

- God interkontroll.
- Löpande resultatuppföljning.
- Projektavstämningar, fördjupade två ggr/år.
- Prognosarbete med start på ansvarsnivå.
- Fortlöpande utbildning i verktyg och administrativa system.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Ekonomiskt resultat

4.1.1 SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling

Resultatbudget (mnkr)	Budget 1812	Prognos 1808	Budget 1912
Driftbidrag från nämnd inom regionen	91,6	91,8	95,1
Statsbidrag	2,3	2,3	2,4
Övriga erhållna bidrag	4,6	7,5	5,9
Biljettintäkter	0,0	0,0	0,0
Försäljning av tjänster	29,2	27,4	28,9
Hysesintäkter	0,5	0,5	0,4
Försäljning av material och varor	6,4	7,7	6,1
Övriga intäkter	0,2	0,5	0,2
Verksamhetens intäkter	134,8	137,7	139,0
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-87,6	-87,6	-90,7
Direkta trafik kostnader	0,0	0,0	0,0
Verksamhetsanknutna tjänster	0,0	0,0	0,0
Material och varor, inkl. förbrukningsmaterial	-6,1	-7,3	-6,0
Lokal- och energikostnader	-21,8	-21,8	-23,0
Lämnade bidrag	-0,3	-0,8	-0,3
Övriga tjänster, inkl. konsultkostnader	-9,0	-9,2	-8,5
Avskrivningar	-2,3	-2,3	-2,5
Övriga kostnader	-7,5	-8,5	-7,6
Verksamhetens kostnader	-134,6	-137,6	-138,8
Finansiella intäkter/kostnader m.m.	-0,2	-0,2	-0,2
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	0,0

4.2 Eget kapital och obeskattade reserver

	Utgående balans	Prognos augusti utg. balans	Budget utgående balans
Eget kapital	1712	181231	191231
Eget kapital, region	4 652	2 923	2 823
Erhållna bokslutsdispositioner, regioninternt	0	0	0
Lämnade bokslutsdispositioner, regioninternt	-1 983	-100	0
Årets resultat, bolag och region	254	0	0
Summa eget kapital	2 923	2 823	2 823

4.3 Investeringar

Basutställningar

Västarvet fick i september 2018 ett positivt beslut i regionstyrelsen om förnyelse av Västarvets basutställningar.

Beslutet innebär att styrelsen för Västarvet får i uppdrag att genomföra investeringar inom ett belopp om 20 mnkr under en tid av fyra år att finansieras inom ramen för ägarstyrda investeringar.

Det beslutades också att Västarvets behov av årlig kapitaltjänstkostnad ska beaktas i framtida budgetarbete.

Planerna omfattar Göteborgs Naturhistoriska museum, Lödöse museum, Vänersborgs museum, Vitlycke museum och Forsviks Bruk.

Den uppskattade investeringsutgiften för basutställningarna fördelad över budget och planår:

- 2019: 4,5 mnkr
- 2020: 7,5 mnkr
- 2021: 3,0 mnkr
- 2022: 5,0 mnkr

Utrustning

Årets övriga investeringar uppgår till 3,0 mnkr. (exklusive basutställningarna)

Fastighet

Västarvet för en dialog med Västfastigheter om en tillbyggnad (förråd) av Kulturlagret i Vänersborg.

I årets budget för fastighetsinvesteringar finns en beslutad ram om 7,0 mnkr. Beslut om ev. investering och finansiering av hyreskostnad tas under 2019.

5 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

Styrelsen tar beslut om Västarvets verksamhetsplan och denna följs upp och avrapporteras i styrelsen i samband med delårsrapporterna per 31 mars och 31 augusti samt även i samband med årsredovisning.